

ŠTEVILKA
24
LETNIK
62
LJUBLJANA
26. VI. 2003

GLASILO
ZVEZE
SVOBODNIH
SINDIKATOV
SLOVENIJE

DELAVSKA ENOTNOST

BUJ
NAS HOČE
SEZUT

v
še
8000 ...

Protestni shod
gozdarjev

Skrb za interese upokojencev
se začne pri delavcih

Težave delavcev
v hotelu Barbara

Pogovor s
Petro Haas

Pravice delavcev, ki delajo ponoči

150. člen

- (1) Delavec, ki dela ponoči vsaj tri ure svojega dnevnega delovnega časa, oziroma delavec, ki dela ponoči vsaj tretjino polnega letnega delovnega časa, ima pravico do posebnega varstva (v nadaljnjem besedilu: nočni delavec).
- (2) Če bi se nočnemu delavcu po mnenju zdravniške komisije zaradi takega dela lahko poslabšalo zdravstveno stanje, ga mora delodajalec zaposliti na ustrezno delo podnevi.
- (3) Delodajalec mora nočnim delavcem zagotoviti:
 - daljši dopust,
 - ustrezno prehrano med delom,
 - strokovno vodstvo delovnega oziroma proizvodnega procesa.
- (4) Če delo, organizirano v izmenah, vključuje tudi nočno izmeno, mora delodajalec zagotoviti njihovo periodično izmenjavo. Pri tem sme delavec ene izmene delati ponoči najdlje en teden. V okviru tako organiziranega dela sme delavec delati ponoči daljše časovno obdobje le, če s takim delom izrecno pisno soglaša.
- (5) Delodajalec ne sme razporediti na nočno delo delavca, ki nima urejenega prevoza na delo in z dela.

Komentar zakona o delovnih razmerjih

(Priročnik za delo sindikalnih zaupnikov)

V priročniku bodo komentirane novice, ki jih prinaša novi zakon o delovnih razmerjih. Avtorja komentarjev sta Katarina Lavrin Marenče in Gregor Cerar, univerzitetna diplomirana pravnika iz strokovne službe ZSSS. Priročnik bo nepogrešljiv pripomoček za vse sindikalne zaupnike, saj bodo v njem našli odgovore na vprašanja, brez katerih ne bodo mogli strokovno opravljati svojih nalog. Kot smo že napovedali, bo priročnik izšel v septembru. Za vse zainteresirane zanj bomo naročilnico objavili v eni od prihodnjih števil Delavske enotnosti. Objavljamo enega od komentarjev iz priročnika.

Komentar:

Zakon kot nočnega delavca opredeljuje delavca, ki dela ponoči vsaj tri ure svojega delovnega časa, oziroma delavca, ki dela ponoči vsaj tretjino svojega delovnega časa. Delodajalec mora nočnemu delavcu zagotoviti daljši dopust, ustrezno prehrano med delom ter strokovno vodstvo delovnega oziroma proizvodnega procesa. Nočni delavec ima torej pravico do posebnega varstva. Vsem delavcem je v zvezi z nočnim delom potrebno zagotoviti enake pravice, med katerimi moramo najbolj poudariti periodično izmenjavo nočnih delovnih izmen in prepoved razporeditve na nočno delo brez predhodno urejenega prevoza na delo. Nočni delavci so izrecno upravičeni še do razporeditve na ustrezno delovno mesto podnevi iz zdravstvenih razlogov, do daljšega dopusta, prehrane med delom, strokovnega vodstva in časovne omejitve nočnega dela.

Delavec ima pravico odkloniti nočno delo, če bi mu to v skladu z mnenjem pooblaščenega zdravnika poslabšalo zdravstveno stanje. Samo nočni delavci (v smislu 1. odstavka tega člena) imajo pravico do daljšega dopusta, do ustrezne prehrane med delom in do strokovno vodenega delovnega procesa. Nočno delo pomeni obremenitev za delavce, zato je potreba po daljšem dopustu pri nočnih delavcih razumljiva, da si lahko obnovijo psihofizične lastnosti. Prav tako je potrebno za nočne delavce zagotoviti ustrezno prehrano med delom. Odvisno od konkretne situacije pri delodajalcu je primerna prehrana za nekatere nočne delavce verjetno hladen obrok, za druge pa izdaten topli obrok.

Pravica do strokovnega vodstva delovnega oziroma proizvodnega procesa je povzeta iz dosedanje zakonodaje in je vezana le na nočno izmeno.

Četrty odstavek določa obvezno rotacijo delovnih izmen in omejitev dela v nočni izmeni za posameznega delavca. Delavec ne sme ene izmene ponoči delati več kot en teden. Zakon sicer dopušča, da delavec v nočni izmeni dela več kot en teden, vendar le če s tem pisno soglaša delavec sam. V petem odstavku je določeno, da delodajalec ne more in ne sme razporediti na nočno delo delavca, ki nima urejenega prevoza na delo. Kot prevoz na delo se smatra posebej organiziran prevoz s strani delodajalca oziroma javni prevoz. Kaj se bo štelo kot organiziran prevoz, bo potrebno konkretizirati v kolektivnih pogodbah oziroma v pogodbah o zaposlitvi.

Če delodajalec ne zagotavlja posebnega varstva delavcev pri delu ponoči ali ne upošteva časovnih omejitev dela ponoči, lahko inšpektor za delo zoper takega delodajalca uvede postopek pred sodnikom za prekrške oziroma z odločbo delodajalcu naloži izvajanje zakona.

naročilnica

Naročamo ___ izvodov priročnika za sindikalne zaupnike **OSNOVE EKONOMIJE IN PLAČNEGA SISTEMA** avtorja **Braneta Mišiča**. Cena za izvod je 1500 tolarjev (v ceno je vključen DDV). Naročniki lahko knjigo dvignejo osebno v Domu sindikatov v Ljubljani, sicer bodo ob prevzemu plačali še poštnino.

Priročnik pošljite na naslov: _____

Žig in podpis odgovorne osebe: _____

Naslov plačnika: _____

Davčna številka plačnika: _____

Naročilnico pošljite na naslov: **ZSSS, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97**, ali po faksu **01/23-17-298**.

Protestni shod gozdarjev

Če volkov ne znaš voditi, se lahko ...

Zaposleni v Zavodu za gozdove Republike Slovenije (ZGS) so se prejšnji četrtek zbrali na protestnem shodu v Ljubljani. Shod pred kmetijskim ministrstvom in vlado sta organizirala konferenca sindikata v ZGS in republiški odbor SDDO, kamor se gozdarji povezujejo. Okoli 500 jih je protestiralo tudi zaradi tega, ker jih minister še nikoli ni obiskal - kot da so mu nekakšno stransko in nepomembno breme.

Na ploščadi pred kmetijskim ministrstvom je zbrane prvi nagovoril **Drago Ščernjavič**, sekretar SDDO.

Med drugim je opozoril, da plače gozdarjev, ki so večinoma dokaj izobraženi, za 30 do 40 odstotkov zaostajajo za plačami primerljivih poklicev. "Ker minister (ki je za razmere najbolj odgovoren) v petih mesecih ni naredil ničesar, smo se zbrali tu. Socialnega dialoga ni in mera je polna," je poudaril Ščernjavič in prejel aplavz.

Sekretar je zatem prebral pisne zahteve zaposlenih. Te so:

- izenačitev plač zaposlenih v ZGS s plačami drugih zaposlenih, ki so v pristojnosti kmetijskega ministrstva,
- podpis podjetniške kolektivne pogodbe s priznanjem posebnih pogojev dela v gozdarstvu (borelioza in meningitis kot poklicni bolezni),
- povračilo stroškov uporabe zasebnih vozil v službene namene,
- uveljavitev že sprejete sistemizacije delovnih mest v ZGS,
- spremembo rebalansa proračuna za letošnje leto, po kateri bi ZGS dobil 349 milijonov več denarja.

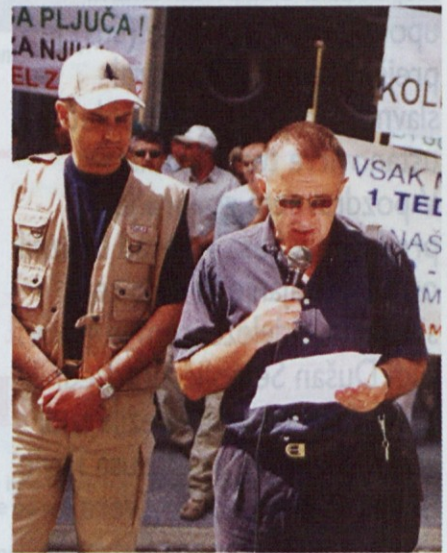
Predsednik sindikalne konference v ZGS **Igor Lampe** je najprej menil, da so razlike v plačah sporne tudi zaradi tega, ker gozdarji svoje delo opravljajo strokovno in s polno odgovornostjo,



Transparenti so povedali skoraj vse.



Skoraj 500 gozdarjev je šlo tudi skozi podhod na Dunajski cesti.



Drago Ščernjavič je zahteve gozdarjev prebral tudi na Gregorčičevi cesti.

uradniki na ministrstvu pa delajo, kot se jim zahoče. Ministra je spomnil, da je vlada, ko je 1993 ustanovljala ZGS, obljubljala, da bo zanj naredila vse potrebno, in potem na obljube pozabila. Izpolnila ni niti ene same obljube, je dejal Lampe in dobil gromek aplavz.

"Prav bi bilo, da obljubljeno izpolnite. Če ne zmorete, povejte, da vas v hlačah ni dovolj in da zato ne zmorete."

Lampe je bil kritičen tudi do direktorja ZGS Andreja Kermavnerja. V imenu zaposlenih mu je povedal, da ima še eno priložnost, da začne zaposlene primerno voditi. "Volkovi so lojalni svojemu vodji, vendar če nas ne boste ustrezno vodili, bomo ...

Gozdarji smo že dolgo v Evropi in Ameriki, vi pa se boste morali naučiti, da se tja pride z delom, ne z letalom," je ministru še povedal Lampe.

Predstavniki murskosoboške enote **Stanko Rojko**

je dodal, da gozdarji vztrajajo pri delu kljub neugodnim razmeram, ker jim gre za gozd.

Čeprav je bil državni sekretar **Jože Sterle** na shodu, za mikrofoni ni hotel prijeto. Ko so mu protestniki izročili zahteve, je predstavnik povabil v svojo pisarno. Po kakšnih 20 minutah so se vrnili in Ščernjavič je zbranim sporočil, da bo minister sindikaliste pripravljen sprejeti že v naslednjem tednu.

Po končanem shodu pred kmetijskim ministrstvom na Dunajski cesti so protestniki v koloni mimo parlamenta odšli še pred vladno poslopje na Gregorčičevi ulici. Tu so le prebrali svoje zahteve in jih izročili državnim uslužbencem, da bi prišli do predsednika vlade Antona Ropa.

Shod je bil zelo dobro organiziran in udeleženci so se po njem vrnili na svoja zbirališča in kasneje proti domu.

F. K.

Desetletnica Sindikata upokoјencev Slovenije

Skrb za interese upokoјencev se začne pri delavcih

Republiški odbor Sindikata upokoјencev Slovenije (Sus) je prejšnji teden organiziral slavnostno sejo ob 10. obletnici ustanovitve tega sindikata. V pozdravnem govoru je predsednik Susa Konrad Breznik orisal nastajanje in delo tega sindikata. Udeležencem je govoril tudi Dušan Semolič, predsednik ZSSS. Seje sta se udeležila tudi generalni sekretar Desusa Pavle Brglez in predsednik Zveze društev upokoјencev Slovenije (ZDUS) Vinko Gobec. Program, v katerem je nastopil pevski zbor Osnovne šole Zadobrova, je povezoval igralec Jurij Souček.

Breznik je uvodoma poudaril, da je ZSSS vedno skrbela tako za interese delavcev kot tudi upokoјencev. Ideja o posebnem sindikatu upokoјencev v ZSSS je bila spočeta v začetku devetdesetih let, ko se je število upokoјencev naglo povečevalo. Številni so bili v to vlogo porinjeni proti svoji volji, saj so ostali brez dela. Zaradi tega so se v javnosti širile zlonamerne ocene o tem, da so upokoјenci preveliko breme za obubožano gospodarstvo. Ker se je zaradi tega med upokoјenci razširila bojazen, da sta njihova socialna in materialno varnost ogroženi, je prišlo do ustanovitve Susa.

Iniciativni odbor se je prvič sestal 26. februarja 1993. Seji je predsedoval Dušan Semolič, Milan



Konrad Breznik se je spomnil tudi preminulih Ivana Kramerja in Ladislava Batagelja, prvega predsednika Susa in njegovega namestnika.

Utroša pa je za nov sindikat pripravil osnutek statuta.

Ustanovna skupščina Susa je bila 29. junija 1993. Na njej je bil Ivan Kramer izvoljen za predsednika, Ladislav Batagelj pa za njegovega namestnika.

Najpogostejša tema vseh sej novoustanovljenega sindikata je bila, kako povečati število članov. V Sus so se po odhodu v pokoj večinoma vpisovali le zaupniki Svobodnih sindikatov. Ves čas so bili "problemi" z nekaterimi sindikati dejavnosti, ki so svoje bivše aktiviste želeli organizirati v svoje aktivne (tudi v svoje sindikate). Vodstvo republiškega odbora aktivom ni nasprotovalo.

V prvem mandatnem obdobju je bilo ustanovljenih več območnih odborov.

Sus je nov zagon dobil šele v tretjem mandatu, ko so pri republiškem odboru začele delati tri komisije: za pokojnine, za zdravstveno zavarovanje in za socialna vprašanja. Poleg zelo aktivnih območnih odborov na Ptuj, v Celju in Mariboru je začel delati tudi odbor v Zasavju, pripravljala se še ustanovitev odbora za Koroško. Še najbolj žgoče razprave je povzročal nov način usklajevanja pokojnin, zaradi katerega se pokojnine niso več sproti usklajevale. V sodelovanju z Desusom in Zdusom je Sus pripravil gradivo za razpravo na seji upravnega odbora ZPIZ-a. Vodstvo Susa si je prizadevalo tudi v mednarodnih povezavah. Po vključitvi Slovenije v EU bo verjetno moralo priti tudi do povezave Susa z ustrežno evropsko organizacijo upokoјencev.

"Čim več nas bo, močnejši bomo," je svoj govor sklenil Breznik.

Slavnostni govornik **Dušan Semolič** je po čestitki izrazil zadovoljstvo, da v ZSSS deluje tudi upokoјenski sindikat. V nadaljevanju je predsednik ZSSS dejal:

"Ponosni smo, da v ZSSS deluje tudi Sus, ki pri

svojem delu izkazuje solidarnost z zaposlenimi v različnih dejavnostih. Zaradi vas je ZSSS močnejša. V vašem sindikatu je mnogo nekdanjih aktivistov Svobodnih sindikatov, ki so ohranili svoje sindikalno srce. Vežejo nas posebne vezi. Solidarnost ste dokazali tudi v Bruslju in Nici, kjer ste se pridružili nam in kolegom iz vse Evrope."

Usoda delavcev je odvisna od dogajanj v tovarnah, od sposobnosti menedžerjev, ki morajo poleg za kapital skrbeti tudi za zaposlene. Prejemajo sicer rajske plače, vendar so zaradi slabih menedžerskih odločitev propadle številne tovarne."

V nadaljevanju je Semolič govoril o ciljih ZSSS pri vstopanju v EU in boju proti negativnim učinkom globalizacije. V Evropo ne gremo zato, da bi bogati postali še bogatejši - tudi delavci morajo postati bogatejši. Globalizacija mora pomeniti tudi več delavskih pravic in več socialne pravičnosti. Globalizacija naj bi v EU dobila bolj človeško podobo. Tisti, ki ne vidijo revščine, po Semoliču ne vidijo zelo velikih stvari.

V EU bomo vstopili prav na 1. maj, praznik dela, in v tem je veliko simbolike. V EU morajo lepše živeti tudi delavci in upokoјenci. Tudi brezposelni naj bi dobili delo in možnost, da se z njim preživljajo.

"Čeprav bo marsikaj odvisno od Bruslja, bodo nekatere stvari odvisne le od nas. To še posebej velja za raven socialnih pravic, za plače, za socialni dialog, tudi za več demokracije in strpnosti. ZSSS se bo zato bojevala proti vsem, ki bi želeli zniževati socialne pravice. Pri tem bo zelo odločna, je poudaril Semolič in nadaljeval:

"Da je tega sposobna, je ZSSS dokazala nedavno, ko se je uprla znižanju socialnih prejemkov. Ker smo pravočasno opozorili, so nam prisluhnili in prevladal je razum. Tudi v bodoče ne bomo dopustili razvoja na temeljih revščine zaposlenih. Tudi pri obratovalnem času prodajaln gre za



Dušan Semolič je opozoril na simboliko 1. maja, ko bo Slovenija vstopila v EU.

konflikt med delom in kapitalom. ZSSS nasprotuje nedeljskemu obratovanju zaradi tega, ker je nedeljski počitek civilizacijska pridobitev.

Socialni sporazum smo podpisali, ker plače in pokojnine ščiti pred inflacijo."

Semolič je ob koncu govora izrazil pričakovanje, da bo Sus tudi v prihodnje dobro sodeloval v akcijah ZSSS.

Željo po dobrem sodelovanju je v imenu Desusa izrazil tudi **Pavle Brglez**. V kratkem nagovoru je omenil, da je tranzicija kapitalu sprostila poti, kar so na svoji koži najbolj občutili delavci.

Vinko Gobec se je Susu zahvalil za dobro sodelovanje. Posebej je poudaril, da ima zveza upokojenskih organizacij pri pomembnih vprašanjih enaka stališča kot ZSSS. Člani ZSSS in upokojenci pri obrambi svojih interesov upoštevajo tudi skupne interese. Upokojenci se zavedamo, da dobro delimo z zaposlenimi.

Ker je pokojninska reforma dala dobre rezultate, nova reforma ni potrebna, je prepričan Gobec.

Franeč Kavčič



Udeleženci slavnostne seje so prisluhnili vsem govornikom.

Katero zavarovanje vam bo prišlo najbolj prav, tudi na Kubi?

Poiščite kartice nagradne igre Vzajemne v poslovalnicah Vzajemne zdravstvene zavarovalnice po vsej Sloveniji, obkrožite pravičen odgovor in osvojite lepe nagrade:

- enotedensko potovanje na Kubo za dve osebi
- petdnevno potovanje v Pariz za dve osebi
- set potovalnih kovčkov
- 20 x nahrbtnik
- 20 x polo majica
- 20 x kapa

Pogoji in pravila sodelovanja v nagradni igri so objavljeni na spletni strani www.vzajemna.si. V žrebanje bodo vključene vse ustrezno frankirane kartice z obkroženim pravičnim odgovorom, oddane po pošti najkasneje do 31. 8. 2003. Žrebanje bo 15. 9. 2003, izžrebanci bodo objavljeni v poslovalnicah Vzajemne in na spletni strani www.vzajemna.si.

Preden se odpravite na potovanje v tujino, si zagotovite zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini. Zavarovanje lahko sklenete v vseh poslovalnicah Vzajemne, v pooblaščenih turističnih agencijah ali na spletni strani www.vzajemna.si. Zavarovanje omogoča Vzajemna v sodelovanju z asistenčnim partnerjem Elvia.

Brezplačni telefon: 080 20 60, www.vzajemna.si, wap.vzajemna.si



VZAJEMNA

zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.

Jaz zate, ti zame.

Težave delavcev v Hotelu Barbara v Fiesi

Direktor napisal sindikalno izjavo

Delavci v Hotelu Barbara v Fiesi, ki posluje v okviru velenjskega Gosta, se že dalj časa srečujejo s težavami. O njih smo se pogovarjali z vodstvom SGiT v podjetju Jožetom Majcenovičem, Ivanom Vodoškom in Dragom Kutnjakom ter sekretarko republiškega odbora Karmen Leban.

“Vodstvo Hotela Barbara v Fiesi ne spoštuje podjetniške in panožne kolektivne pogodbe,” pravi Majcenovič. “Zato se 15 delavcev srečuje s številnimi težavami. Ker je hotel na srečo dobro zaseden, imamo zaposleni veliko dela. Za delo moramo zato poprijeti tudi ob nedeljah in praznikih, vendar nam vodstvo prazničnih in nedeljskih ur ne priznava in ne plačuje,” pojasnjuje Majcenovič. Delavci morajo denimo v soboto delati od 7. do 16. ure in od 17. do 10.30 ure naslednjega dne. Po navedbah Majcenoviča imajo delavci v Hotelu Barbara zdaj v povprečju že od 200 do 250 ur, čeprav se prava turistična sezona še ni niti začela. Ker računajo, da bo sezona dobra, bodo imeli delavci po svojih izračunih po končani sezoni v dobrem povprečju od 450 do 500 ur. Praviloma delavci presežne ure iz sezone uporabijo izven sezone. V Hotelu Barbara pa morajo delavci delati preko rednega delovnega časa tudi izven sezone. “V sindikatu podjetja smo nad takšnim ravnanjem vodstva Hotela Barbara nezadovoljni, saj je naš sindikat z direktorjem podjetja lani podpisal dogovor o spoštovanju kolektivne pogodbe. Vodstvo podjetja se je zavezalo, da bo delavcem do konca maja omogočilo koriščenje vseh ur v dobro ali pa jim jih bo plačalo,” pravi predsednik SGiT v Gostu Ivan Vodošek.

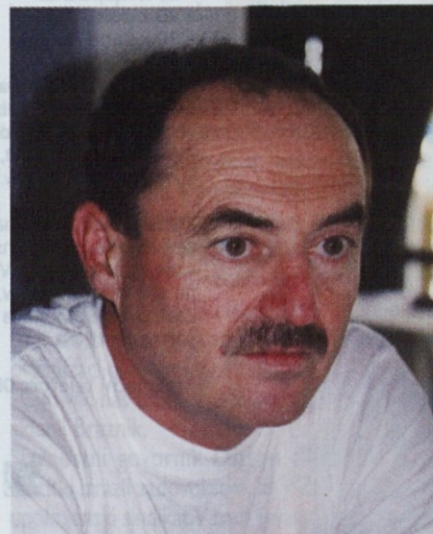
Sindikalisti vodstvu Hotela Barbara zamerijo tudi, da se je začelo vmešavati v sindikalno delo. Sindikat se namreč bori za spoštovanje kolektivne pogodbe



Jože Majcenovič: Vodstvo Hotela Barbara nedopustno pritiska na delo sindikata.

in za spoštovanje delavskih pravic. “Zato je vodstvo hotela začelo nedopustno pritiskati na naš sindikat,” pravi Majcenovič. “O volitvah v sindikat podjetja je direktor Hotela Barbara napisal nekakšno izjavo v imenu delavcev, da večina sodelavcev meni, da v Hotelu Barbara ne potrebujemo sindikalnega zaupnika. V direktorjevi izjavi piše, da delavci želimo, da se naša sindikalna podružnica priključi eni od sindikalnih skupin v Velenju. Predstavniki iz Velenja naj bi nas korektno obveščali o aktivnostih sindikata v matičnem podjetju. Direktor je to svojo izjavo dal šefu strežbe, nato pa so se začeli pritiski na delavce, naj od direktorja pripravljeno izjavo podpišejo. Takšno vmešavanje v delo sindikata je nedopustno.”

“Izvršni odbor SGiT v podjetju Gost bo obravnaval razmere v Hotelu Barbara in tudi nedopustne pritiske in posege vodstva hotela v delo sindikata,” pravi Vodošek. “Ker takšnega vmešavanja v delo sindikata ne moremo dopustiti, bomo ukrepali.



Ivan Vodošek: O pritiskih na sindikat bomo obvestili glavnega direktorja podjetja.

Med drugim bomo o tem obvestili tudi direktorja Gosta Vladimirja Malenkoviča, s katerim ima SGiT korekten in dobro razvit socialni dialog.

“V sindikatu podjetja upamo, da bo vodstvo podjetja Gost ustrezno ukrepalo ter zagotovilo spoštovanje kolektivne pogodbe in ustrezne ravni socialnega dialoga tudi v Hotelu Barbara,” pravi Kutnjak.

Po Majcenoviču zaposleni v Hotelu Barbara prejemajo plače po podjetniški kolektivni pogodbi. Za razliko od drugih delavcev Gosta pa ne prejemajo v celoti stroškov za prevoz na delo in z dela. Regres za malico prejemajo po kolektivni pogodbi, višina regresa za letni dopust pa je običajno na spodnji meji.

O razmerah v Hotelu Barbara je sekretarka republiškega odbora SGiT Karmen Leban povedala: “ZSSS in sindikati dejavnosti v Hotelu Barbara velikokrat organizirajo svoje seminarje, seje in



Drago Kutnjak: Upamo, da bo vodstvo podjetja ustrezno uredilo razmere v Hotelu Barbara, saj ima sindikat z njim dobro razvit socialni dialog.

kongrese. Sindikalisti so zelo zadovoljni z odnosom zaposlenih do gostov in seminaristov. Hotel ustvari veliko prihodkov ravno na račun sindikatov. Kako je mogoče, da v takšnem hotelu zaposlenim kršijo pravice in da izvajajo pritiske na delo sindikalne podružnice? To lahko omaje poslovni ugled celotnega podjetja. Sicer pa si v našem sindikatu glede na dosežene pozitivne rezultate turističnega gospodarstva že nekaj časa prizadevamo za dvig plač, vendar nam tega še ni uspelo doseči. Zato v SGiT nikakor ne moremo pristati na to, da bi v katerem koli podjetju zmanjševali pravice delavcev po kolektivni pogodbi. Če v kakšnem podjetju ne bomo mogli zagotoviti doslednega spoštovanja delavskih pravic s pogajanjem in socialnim dialogom, bomo prisiljeni poklicati na pomoč inšpekcijske službe. V skrajnem primeru bomo prisiljeni vložiti tudi tožbo in poseči po drugih, bolj radikalnih oblikah sindikalnega boja.”

Tomaz Kšela

Dnevi delovnega prava in socialne varnosti (III)

Na Dnevih delovnega prava in socialne varnosti so referenti obravnavali veliko zanimivih tem, ki tudi v praksi porajajo nemalo vprašanj in nejasnosti. Med njimi je bil tudi Luka Tičar, asistent na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, ki je govoril o **odpovedi pogodbe o zaposlitvi invalidu**. Uvodoma je orisal razliko med prejšnjo in novo delovno zakonodajo ter nakazal trend razvoja oblikovanja varstva določenih kategorij delavcev. Ugotovil je, da je bil invalid po prejšnjih predpisih v primerih ugotavljanja presežnih delavcev abso-

Piše:
Katarina Lavrin Marenče



lutno varovan pred odpovedjo, po novem zakonu pa je invalidom v določenih primerih možno odpovedati pogodbo o zaposlitvi. Opozoril je še na vsebinsko neskladje formulacij iz 6. in 89. člena novega zakona o delovnih razmerjih (ZDR, Ur. l. RS, št. 42/02) na eni strani ter 116. člena na drugi strani. Določba 6. člena namreč prepoveduje, da bi zaradi invalidnosti delavca v času trajanja delovnega razmerja in v zvezi s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi delodajalec postavil v neenakopraven položaj, 89. člen pa invalidnost izrecno navaja kot neutemeljen odpovedni razlog. Na drugi strani pa 116. člen govori o možnostih odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi ugotovljene invalidnosti II. ali III. kategorije. Avtor je poudaril, da prva dva člena absolutno prepovedujeta odpoved zaradi invalidnosti, medtem ko jo tretji pod določenimi pogoji dopušča.

Tičar je pojasnil povezavo med določbo 116. člena ZDR in določbami členov 102. do 105. zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-I, Ur. l. RS 106/99 do 40/03), katerih uporaba pa je bila preložena na dan uveljavitve novega zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidov oziroma najkasneje do 1. 1. 2004. V prvem odstavku 102. člena ZPIZ-I je določeno, da delovnemu invalidu s preostalo delovno zmožnostjo delodajalec lahko odpove pogodbo o zaposlitvi, če mu ni mogoče zagotoviti delovnega mesta oziroma dela s krajšim delovnim časom od polnega. Naslednji člen pa vzpostavlja formiranje posebne komisije, ki bo dokončno ugotavljala podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi. Ker v letu 2003 ta komisija še ni formirana (upoštevaje začetek veljavnosti s 1. 1. 2004), je avtor zaključil, da v letošnjem letu invalidu pogodbe o zaposlitvi po 116. členu ZDR ni mogoče odpovedati. Sicer pa ZDR tako možnost dopušča, možna bo torej redna odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi ugotovljene invalidnosti II ali III. kategorije pod pogoja iz tega člena. Glede možnosti redne odpovedi iz krivdnega razloga in razloga nesposobnosti ter seveda izredne odpovedi pa tudi za invalide veljajo splošna pravila, ki se uporabljajo za redno in izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi vsakemu delavcu.

pravnik odgovarja

Ker ni dela, delodajalec napotuje delavce na izrabo letnega dopusta. Delavci se s tem ne strinjajo. Ali delodajalec lahko napoti delavce na izrabo letnega dopusta glede na določbe ZDR, čeprav še nimajo pogodb o zaposlitvi usklajenih z novim zakonom?

Odgovor: Delodajalec ravna v nasprotju z določbami 1. odstavka 165. člena zakona o delovnih razmerjih (Ur. list RS št. 40/02), če v primerih, ko ni dela, delavca proti njegovi volji ali brez njegovega soglasja napoti na izrabo letnega dopusta. Odločitev o času izrabe letnega dopusta ne more biti več enostranska odločitev delodajalca, temveč je treba izrabo letnega dopusta vnaprej predvideti oziroma planirati oziroma uskladiti med delodajalcem in delavcem. Le tako je mogoče uresničiti temeljni namen letnega dopusta, da se delavec v tem času odpočije, rekreira ter fizično in psihično regenerira za nadaljnje delo pri delodajalcu.

Če se delavec ne strinja z napotitvijo na letni dopust, mu v primerih, ko ni dela po krivdi ali iz razlogov na strani delodajalca (delodajalec je dolžan delavcu stalno zagotavljati delo), pripada nadomestilo plače v višini, ki jo določa 7. odstavek

137. člena zakona. Dejstvo, da delavci pogodb o zaposlitvi (še) nimajo usklajenih z novim zakonom, ne vpliva na dolžnost delodajalca, da delavcem zagotavlja delo in na pravico delavca, da izrabi letni dopust v skladu z določbami 1. odstavka 165. člena.

Delavec je odpovedal pogodbo o zaposlitvi in želi v času odpovednega roka izrabiti letni dopust, ki mu pripada. Delodajalec mu tega ne dovoli oziroma od delavca zahteva podaljšanje odpovednega roka za čas izrabe letnega dopusta.

Odgovor: Delodajalec je delavcu, ki je pridobil pravico do izrabe letnega dopusta, po določbah 1. odstavka 164. člena zakona dolžan zagotoviti izrabo letnega dopusta, razen če se z delavcem drugače ne dogovorita. Delodajalec delavcu ne more odreči izrabe letnega dopusta v odpovednem roku, če delavec na drugačen dogovor ne pristane. V takem primeru delodajalec krši delavčevo pravico do izrabe letnega dopusta in je zato delavcu odškodninsko odgovoren.

Če delavcu preneha delovno razmerje pred 1. julijem, mu je delodajalec dolžan omogočiti izrabo

Piše:
Gregor Miklič



najmanj sorazmerne dela letnega dopusta in omogočiti izrabo tega dopusta v času odpovednega roka. Podaljšanje odpovednega roka v nasprotju z določbami kolektivne pogodbe je nova kršitev pravic delavca.

Novi zakon pa v 166. členu dopušča, da se delavec in delodajalec v primeru, ko delavcu preneha delovno razmerje, dogovorita o odškodnini za neizrabilen letni dopust. Višina odškodnine mora biti določena ob upoštevanju najmanj dveh dejstev: da delavec sploh ne bo mogel izrabiti (ustreznega dela) letnega dopusta in bo prikrajšan za nadomestilo plače za čas izrabe letnega dopusta. Delavcu pa v vsakem primeru pripada regres za letni dopust.

Pogovor z dolgoletno predsednico sindikata KNG v Henklu Slovenija Petra Haas

Za podjetje je dober sindikalist enako dragocen kot dober menedžer

Dolgoletna zaupnica Sindikata kemijske, nekovinske in gumarske industrije Slovenije (KNG) Petra Haas bo v teh dneh odšla v zasluženi pokoj. Z njo smo se pogovarjali o njenem sindikalnem delu in o številnih bitkah za delavske pravice, v katerih je sodelovala. Govorili smo tudi o položaju delavk in delavcev v Henklu Slovenija, za interese katerih se je kot sindikalna zaupnica zavzemala polna tri desetletja. Na prehojeno pot je upravičeno ponosna, saj je sindikatu v Henklu Slovenija s socialnim dialogom uspelo delavcem zagotoviti stabilen ekonomski položaj in spoštovanje delavskih pravic.

“Najprej sem se kot administrativni tehnik zaposlila na mariborskem Večeru, kjer sem se včlanila tudi v sindikat. Leta 1971 pa sem se zaposlila v Zlatorogu, ki je tedaj veljal za zelo ugledno podjetje. Zlatorog je takrat proizvajal v glavnem pralne praške, od Mixala do Oskarja in druge, ki so bili



Petra Haas: Delavec lahko kakovostno dela samo, če doma nima socialnih problemov. Zato se podjetju skrbi za delavce obrestuje.

slavni po celotni takratni Jugoslaviji. Zlatorog je bil vključen v KEMO iz Maribora, v SIKO iz Beograda in v Maris iz Maribora. Podjetje se je uspešno razvijalo in na začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja je bilo v njem že okoli 1250 zaposlenih, bilo je med največjimi v Jugoslaviji. V naši panogi je bila naša edina konkurenca Saponia iz Osijeka. Kako se je takrat sindikat boril za delavske pravice? Uspešno, saj je vedno veljal za socialno firmo.

Ob koncu osemdesetih in na začetku devetdesetih let je tudi Zlatorog zabredel v težave. Tako kot številna druga podjetja je tudi naše prizadela izguba nekdanjega jugoslovanskega trga, ki je zaradi politične krize in grozeče vojne na Balkanu začel razpadati. Vendar v Zlatorogu nismo čakali na to, kaj nam bo prinesla usoda, temveč smo sami začeli aktivno iskati rešitve. Tako se je na začetku devetdesetih let Zlatorog lastninsko povezal s tujim strateškim partnerjem - Henklom. V imenu sindikata sem bila takrat tudi sama sopodpisnica te pogodbe.”

Med prvimi so se lastninsko povezali s tujim strateškim partnerjem

Zlatorog je bil med prvimi, če že ne kar prvo podjetje v Sloveniji, ki se je lastninsko povežalo s tujim strateškim partnerjem. Takrat je bil to velik dogodek. Pogodbo, s katero je Henkel postal solastnik podjetja, so ob navzočnosti predsednika tedanjega predsedstva Republike Slovenije Milana Kučana slovesno podpisali v Kazinski dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru. “Postopoma je Henkel postal večinski lastnik podjetja, ki se je med prvimi v Mariboru in Sloveniji odločilo za kadrovske prestrukturiranje. Takrat je

podjetje pripravilo program in izključno z mehkimimi metodami odpustilo blizu 500 trajno presežnih delavcev. Vsi presežni delavci so dobili odpravnine, zelo veliko pa jih je po sistemu dva plus tri na zavodu za zaposlovanje počakalo na upokojitvev. Ker se je podjetje kadrovskega prestrukturiranja lotilo pravočasno, je bilo to tudi uspešno.”

Junija leta 1997 je Henkel postal 100-odstotni lastnik podjetja, ki se je preimenovalo iz Henkel-Zlatorog v Henkel Slovenija, v katerem je danes okoli 550 zaposlenih. Podjetje ima tudi hčerinsko invalidsko podjetje Henkel Storitve, ki daje delo in kruh 65 delavcem. Henkel Slovenija proizvaja danes v glavnem preparate za nego telesa, kozmetiko in lasno kozmetiko za evropski in svetovni trg. Gre za zahtevne in visoko kakovostne programe, zaradi katerih ima podjetje ugledno mesto v Henklovem koncernu.

V procesih lastninskega preoblikovanja in prestrukturiranja podjetja je v skladu s svojo vlogo sodeloval tudi sindikat podjetja, na čelu katerega je od leta 1990 Haasova. Za sindikalno zaupnico je bila prvič izvoljena v sredini 70 let v svoji delovni skupnosti.

Korektno sodelovanje med sindikatom in vodstvom podjetja

Kako je potekalo sindikalno delo v podjetju? Ali je imel sindikat podjetja ustrezno vlogo? “Vodstvo našega podjetja je vedno - prej in zdaj - korektno sodelovalo s sindikatom. Zaradi tega nam ni bilo treba nikoli izvajati pritiskov na vodstvo in napovedovati ali izvajati stavk. Danes bi lahko rekli, da je bil v našem podjetju vedno dobro razvit socialni dialog med socialnimi partnerji. Tako je tudi sedaj, ko podjetje vodi direktor Andreas Kn’bl. Z našim vodstvom se je dalo vedno pogovoriti. Če na prvem pogovoru nismo našli skupne rešitve, smo jo našli na drugem ali na tretjem. Reči moram, da so imeli in imajo najbolj odgovorni v podjetju socialni čut, saj namenljajo sredstva za pomoč delavcem, še zlasti, če so njihove družine socialno ogrožene. Zavedajo se, da lahko delavec na svojem delovnem mestu kakovostno in prizadevno dela samo, če njegova družina nima eksistenčnih problemov.”

Po besedah Haasove podjetje Henkel Slovenija daje sindikatu podjetja dotacijo za to, da lahko pomaga delavcem in njihovim družinam. Če se denimo delavec znajde v položaju, da otroku ne more plačati malice, kosila ali šole v naravi, stori to zanj sindikat iz dotacije podjetja. Sindikat podjetja socialno šibkim delavcem skupaj z Rdečim križem in Zvezo prijateljev mladine pomaga tudi pri plačilu počitnic za otroke. Če je delavec hudo bolan in ga zdravniki napotijo v zdravilišče, mu sindikat podjetja plača hotelske stroške, če mu jih zavod za zdravstveno zavarovanje ni pripravljen poravnati.

Podjetje in sindikat sta nesebično priskočila na pomoč tudi dvema delavcema, ki jima je pogorela hiša.

"Sama najbolj odgovornim v podjetju vedno pravim: če smo ugledno podjetje, potem moramo prednjačiti tudi po skrbi za delavce. Odnos do delavcev pomembno vpliva na imidž podjetja. Po drugi strani pa delavci, ki pridejo na delo obremenjeni s socialnimi problemi, ne morejo dobro delati. Če podjetje pomaga delavcem v stiski, se tudi vsi zaposleni bolj identificirajo s podjetjem," pravi Haasova.

Plače nad kolektivno pogodbo

Kakšen odnos imajo v Henklu Slovenija do delavcev, se je pokazalo tudi ob 10. obletnici podjetja. Vodstvo je na slavnostno proslavo in večerjo povabilo vse zaposlene, ki so dobili tudi predstavitveni paket podjetja. Ob jubilejih ali ob koncu uspešnih poslovnih let podjetje delavcem običajno da tudi priložnostna darila. Delavci vsako leto dobijo od podjetja tudi paket njegovih proizvodov, za osmi marec pa delavke obdaruje sindikat podjetja.

V sedemdesetih in osemdesetih letih je bilo podjetje Zlatorog znano po najboljših plačah na tem koncu Slovenije, kako so zaposleni plačani danes? "Vodstvo Henkla Slovenija spoštuje kolektivno pogodbo in jo pri plačah za nekaj odstotkov celo presega. Vsako leto dobimo zaposleni tudi božičnico in najvišji možen regres za letni dopust, ki nam ga podjetje izplača že aprila. Poleg tega podjetje izplačuje nagrade delavcem tudi za prisotnost na delu ter vrača stroške prevoza na delo in z dela."

"Podjetje vsem zaposlenim zagotavlja tudi malice. Za malico lahko delavke in delavci izbirajo med sedmimi meniji. Privoščijo si lahko toplo, varovalno, brezmesno, hladno in mlečno malico ter zelenjavni ali sadni krožnik. Vsi, ki delajo 12 ur, dobijo k malici še poseben dodatek," pojasnjuje Haasova. "V

preteklosti so nekateri delavci želeli namesto tople malice bone ali denar. Sama sem temu nasprotovala, saj vsi vemo, kako pomembna je topla malica za zdravje delavk in delavcev. Sedaj lahko vsakdo za malico dobi tisto, kar mu najbolj odgovarja, vendar pa mora to naročiti en dan vnaprej."

Veliko pozornosti posvečajo zdravju delavcev

Kako pa podjetje skrbi za zdravje in varnost pri delu? "Temu vprašanju posveča podjetje zelo veliko pozornosti, saj se število nesreč pri delu iz leta v leto zmanjšuje. Lani smo imeli 12 delovnih nesreč, zaradi katerih so bili delavci več kot tri dni na bolniškem dopustu, ter dve nesreči, zaradi katerih so bili odsotni do treh dni. Sicer pa podatki kažejo, da se veliko več naših delavcev poškoduje doma kot v podjetju. Henkel Slovenija svojim delavcem plačuje tudi dodatno zdravstveno zavarovanje, poleg tega pa so delavci nezgodno zavarovani za 24 ur na dan.

Na zdravje delavcev pomembno vplivata tudi šport in rekreacija. V okviru sindikata podjetja deluje več športnih sekcij, med njimi nogometna, ribiška, kolesarska, planinska, kegljaška, namiznoteniška, teniška in še nekatere. Sindikat svojim športnim sekcijam plačuje najemnino za dvorane in igrišča ter zagotavlja druge pogoje za delovanje. Poleg tega kupuje članom sekcij določeno število vstopnic za pomembne športne prireditve. Vsega tega sindikat s sredstvi članarine ne bi mogel početi - to mu omogoča dotacija podjetja.

Sindikat delavcem omogoča tudi rekreativno plavanje, ki poteka pod vodstvom zdravnika specialista medicine dela Bojana Lovšeta. Pod vodstvom fizioterapevte Danice Vantur pa poteka specialna telovadba za hrbteničarke in hrbteničarje. V našem podjetju imamo relativno veliko delavcev, ki imajo težave s hrbtenico. Rekreativno plavanje oziroma telovadbo sindikat organizira dvakrat na teden, v vsaki skupini pa je od 30 do 40 delavcev. Po zaslugi rekreativne telovadbe so se odsotnosti zaradi bolniškega staleža v zadnjih letih precej zmanjšale. Rekreativne aktivnosti udeležencem omogočajo tudi prijetno druženje, kar je za zdrave odnose med ljudmi prav tako pomembno."

Sindikat podjetja Henkel Slovenija ne pozablja niti na upokojece. "Vsak naš upokojenec dobi ob novem letu po pošti voščilnico z bonom za 5000 tolarjev. Včasih smo za upokojece pripravljali novoletna srečanja, vendar nanje niso prihajali vsi. Zato smo se odločili za takšno obliko zahvale, da imajo vsi nekaj od nje, četudi jim zdravje preprečuje, da bi prišli na novoletno srečanje. Reči moram, da so upokojevcem pozornosti zelo veseli, za kar se nam mnogi tudi pisno zahvalijo."

Sindikat podjetja je delavcem izbral veliko pravic in dodatnih ugodnosti, o katerih panožna kolektivna pogodba ne govori. Je to zasluga Petre Haas? "Če te sodelavci izvolijo za predsednika sindikata



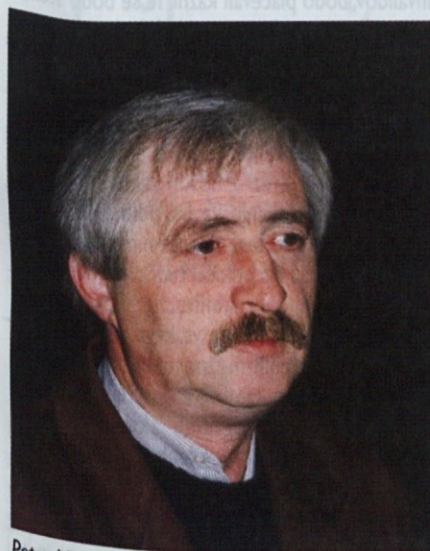
podjetja, moraš kaj doseči in jim pokazati rezultate. Sama imam socialni čut, zato občutim zavzemanje za pravice delavcev kot dolžnost predsednice sindikata podjetja. Eno pa velja kot pribito. Če se v sindikatu ne bi tako zavzeto borili in pogajali, delavci vseh pravic, ki jih imajo danes, ne bi imeli." Zaradi takšnega odnosa do sindikalnega dela je Haasova prejela več sindikalnih priznanj, ki so jo še dodatno motivirala za zavzeto delo v sindikatu podjetja.

Haasova ni delovala sama, temveč si je ustvarila močno ekipo sodelavcev, ki jih je redno vodila tudi na seminarje KNG na vseh ravneh. Sindikat podjetja pa je za vse zaposlene organiziral brezplačno usposabljanje v zvezi z novim zakonom o delovnih razmerjih, ki ga je vodil izvršni sekretar ZSSS Gregor Miklič. Tako po upokojitvi Hassove v sindikatu podjetja ne po nastala nepremostljiva vrzel.

"Na položaju predsednika podružnice KNG v Henklu Slovenija me bo zamenjal moj tesni sodelavec in dober sindikalist Milan Cvilak. Verjamem, da bo dober predsednik, vendar si mora pred tem ustvariti dober tim. Če me bo kdaj povprašal za nasvet v zvezi s kakšnim vprašanjem, mu bom rada pomagala. Na kandidatni listi za predsednika sindikata podjetja so bili štirje kandidati, vendar je Cvilak že v prvem krogu dobil 62 odstotkov glasov. Zaupanje, ki so mu ga člani izkazali, je dobra popotnica in velika obveza za delo v bodoče."

Kako pa sindikat podjetja sodeluje z območnim in republiškim odborom? "Zelo dobro. Na srečo razen v enem primeru v zadnjih letih nismo potrebovali pomoči območnega, kaj šele republiškega odbora," pravi Haasova. "Kljub temu se članom obeh organov zahvaljujem za dobro sodelovanje. Moja zahvala velja tudi vodstvu podjetja in vodstvom sindikalnih podružnic KNG v Krki, Bayerju in TKI Hrastniku. Z njimi sem sama zelo dobro sodelovala na strokovnem področju."

Haasovo Cvilaku ne bo lahko nadomestiti, saj se je znala z vodstvom podjetja zelo dobro pogajati in je veliko dosegla za člane KNG in za vse delavce. Zagotovo je ne bodo pogrešali samo sindikalisti in delavci, temveč tudi vodstvo podjetja. Dober sindikalist je namreč za podjetje in njegov uspešen razvoj prav tako pomemben kot dober menedžer.



Petro Haas bo zamenjal Milan Cvilak.

Seminar območne organizacije ZSSS Domžale

Dobra učna ura o ZDR

Območna organizacija ZSSS Domžale je prejšnji teden organizirala seminar o zakonu o delovnih razmerjih. O njegovem uresničevanju je govoril Andrej Zorko iz pravne službe območne organizacije ZSSS Podravja. Po seminarju je aktualne naloge ZSSS predstavil predsednik Dušan Semolič, ki je največ časa namenil nastajanju zakona o kolektivnih pogodbah.

Po Zorkovih besedah se v podjetjih in zavodih že pojavljajo poskusi, da bi delovni čas opredelili na novo. V oči ga je zbedel primer, ko je direktor izdal organizacijsko navodilo, da naj bi delavci prišli v podjetje že 15 minut pred šesto in iz njega odšli 15 minut po drugi uri.

Zbrane sindikalne zaupnike je vprašal, kaj naj bi v takšnem primeru naredil sindikat. Dobil je zelo

različne odgovore, ki jim je kot direktor močno ugovarjal. Pridružil pa se je mnenju, da tega ni mogoče predpisati, saj gre za omejevanje ustavne pravice do osebne svobode. Strinjal se je tudi z mnenjem, da se delavec pred 6. uro ne sme zadrževati na delovnem mestu in da v podjetju zato nima kaj početi.

Še bolj zapleteno je bilo vprašanje, ali v gradbeništvu šteje v delovni čas tudi prevoz z zbirališča na delovno mesto, tudi če traja kakšno uro. Zorko je menil, da je organizacija delovnega procesa v domeni delodajalca. Ta bi tako lahko organiziral bivališče delavcev bližje delovnemu mestu. Takšen prevoz na delovno mesto bi Zorko tako štel v delovni čas.

Zanimivo je bilo tudi vprašanje, kaj bi lahko delavci naredili, če bi jim direktor nekoliko pred drugo uro naročil, naj nadaljujejo delo še tri ure. Po razpravi je prevladalo mnenje, da bi pred odločitvijo morali analizirati, kako pogosto se to dogaja. Direktorja bi morebiti lahko spomnili, da vsa delovna mesta niso zasedena. Upoštevati bi morali tudi, ali je takšno nujno podaljšano delo ustrezno plačano. Na vsak način pa mora direktor to svoje ustno navodilo čim prej pospremiti še s pisnim sklepom. Delavci morajo tudi vedeti, da se ob kršenju pravic lahko obrnejo na delovno inšpekcijo. Tega jim Zorko seveda ne priporoča, saj se direktorji in inšpektorji pogosto osebno poznajo. Tudi prijava pod izmišljenim imenom ali celo brez njega ni dobra, saj prizadeti ne dobi odgovora. Najboljše bi bilo, če kršitve prijavi sindikat, če ne iz tovarne, pa z območja ali z državne ravni. Sindikat nima pravice soglašati z direktorjevim predlogom, da bi bile plače v podjetju začasno znižane za 20 odstotkov. Nobene pravice nima zlasti soglašati za nečlane. Plača je osebna pravica, ki se ji lahko delavec odpove le osebno. Direktor pa bi ravnal bolj pametno, če bi se o svojem predlogu



Andrej Zorko se je z udeleženkami seminarja pogovarjal tudi med odmorom.

posvetoval z zaposlenimi in jim predstavil posledice (odpustil bo 20 odstotkov zaposlenih). Direktor ima možnost vsakega od delavcev osebno prepričati, naj podpiše soglasje za znižanje plač.

Če pa se direktor odloči za znižanje plač brez soglasja sindikata in zaposlenih, s tem krši pogodbene obveznosti. Delavci lahko vložijo tožbe. Delavci, ki jim to ustreza, se lahko odločijo tudi za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi. Takšni primeri so zreli tudi za delovno inšpekcijo.

Živahna je bila tudi razprava o vprašanju, ali lahko direktor odredi dvotedenski prisilni dopust v februarju, ker takrat podjetje pač nima dela. Direktor s tem nekaterim celo omogoči izrabo dopusta, saj je v sezoni za dopuste dela preveč in dopusta ni mogoče dobiti.

Zadnje od vprašanj je bilo, zakaj sploh postati član sindikata. Po Zorkovih besedah je glavna prednost v tem, da mora direktor o nameravanem odpustu člana obvestiti njegov sindikat, ki lahko o tem izreče negativno mnenje. Poleg tega je treba upoštevati, da obisk pri odvetniku, če se nečlan odloči za tožbo, stane precej več kot enoletna članarina.

F. K.

Možnosti zaposlovanja invalidov bodo boljše

Kot je na tiskovni konferenci ta torek povedal minister za delo Vlado Dimovski, je ministrstvo že pripravilo predlog zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Zakon je sestavni del prizadevanj za izboljšanje možnosti invalidov, z njim želi naša država prakso na tem področju uskladiti z evropskimi standardi. Sedanji zakon je bil sprejet že davnega leta 1976 in je popolnoma zastarel. Cilj uveljavitve novega zakona je povečanje zaposljivosti invalidov na trgu dela, teh je kakšnih

43.000. Po uradnih podatkih ministrstva za delo jih je 27.400 zaposlenih, 11.000 pa brezposelnih. Na ministrstvu pričakujejo, da bo novi zakon in nanj vezani drugi ukrepi omogočil zaposlitev dodatnih 5000 invalidov. Del teh naj bi našel delo tudi v invalidskih podjetjih; sedaj jih je 140 in v njih dela 6100 invalidov in približno enako neinvalidov.

V ta namen bo v državnem proračunu in finančnih načrtih ZPIZ-a in Zavoda za zaposlovanje Slovenije letos zagotovljenih približno 12 milijard tolarjev, prihodnje leto pa 700 milijonov več. Kar lep del, približno tri četrtine tega denarja bodo prejela invalidska podjetja.

Po novem zakonu bodo delodajalci dolžni zaposliti določeno kvoto invalidnih oseb. Kvote naj bi bile po dejavnostih različne, odvisne tudi od tega, koliko invalidov proizvajajo sedaj (zlasti predelovalne dejavnosti proizvajajo preveč invalidov). Podoben kvoten sistem ima tudi večina evropskih držav. O konkretnih kvotah minister še ni želel govoriti, saj se bodo zanje morali dogovoriti socialni partnerji. Povedal pa je, da bodo kvote uvedene postopno in ne bodo preveč obremenjevale delodajalcev. Ti bodo

lahko računali tudi s kompenzacijami plač invalidov, ki ne zmorejo dosegati polnih delovnih rezultatov. Če delodajalci ne bodo zaposlili določenega deleža invalidov, bodo plačevali kazni. Te se bodo stekale v poseben javnofinančni sklad, ki bo izplačeval subvencije podjetnikom, ki bodo zaposlili več invalidov, kot bo zanje določeno s kvotami. V tem skladu se bo verjetno nabralo kar nekaj denarja, saj bodo vanj pritekale tudi kazni za prekrške.

Največ nalog v zvezi z novim zakonom bo imel zavod za zaposlovanje. Ta bo odločal o statusu invalida za tiste, ki tega statusa nimajo po drugih predpisih. Zavod bo odločal tudi o pravici invalida do zaposlitvene rehabilitacije. Po zaključku rehabilitacije bo zavod za vsakega invalida izdelal oceno zaposlitvenih možnosti, ki bo podlaga za iskanje možnosti za njegovo zaposlitev na trgu dela ali vključitev v programe aktivne politike zaposlovanja. Invalidi bodo lahko računali tudi na zaščitno (v prilagojenem delovnem okolju) ali podporno (strokovna in tehnična podpora) zaposlitev.

F. K.

Evropski socialni sklad zapolnjuje vrzel med ljudmi in regijami

Evropski socialni sklad (ESF) je glavno finančno orodje, s katerim Evropska unija (EU) uvaja politiko zaposlitvene strategije. Ustanovljen je z namenom preprečevanja nezaposlenosti in boja z njo, podpiranja izobraževanja in izboljšanja poti za delovanje funkcij trga dela. ESF ima najdaljšo tradicijo v EU, saj že od 1957 pomaga ljudem razvijati njihovo znanje in spretnosti ter jim tako povečuje njihove možnosti za zaposlitev. Cilj ESF je doseči visoko stopnjo zaposlenosti, ekonomsko in socialno kohezijo, enakost med moškimi in ženskami ter stalno gospodarsko rast.

ESF podpira te aktivnosti:

- izobraževanje in projekte poklicnega izobraževanja,
- oblike promocije in spodbujanja zaposlovanja in samozaposlovanja,
- iniciative, ki ustvarjajo nove zaposlitve
- napredek na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za storitve zaposlovanja,

- pospeševanje povezav med svetom dela, izobraževanja in raziskovanja,
- inovativna orodja in pilotne projekte za ustvarjanje zaposlitev v lokalnih skupnostih.

Med leti 2000 in 2006 bo ESF razdelil skupno 80 milijard evrov. Projekti in sheme, ki jih financira ESF, dobijo hkrati finančno podporo javnega ali privatnega sektorja v posamezni državi.

Predsedniki držav in vlad EU so se dogovorili za aktivnosti, ki naj bi bile osnovane na pogodbi med državami članicami za vzpostavitev skupnih ciljev zaposlitvene politike, ki bi temeljila na štirih stebrih:

- možnosti zaposlitve,
- podjetništvo,
- prilagodljivost in
- enake možnosti med moškimi in ženskami.

ESF je skupaj z Evropskim regionalnim razvojnim skladom (ERDF), Finančnim instrumentom za navodilo ribičev (FIFG), Evropskim kmetijskim navodilom in Jamstvenim skladom (EAGGF)

sestavni del bolj znanih strukturnih skladov EU. Ti skladi upravljajo skoraj tretjino proračuna EU. Njihov skupni cilj je premostiti vrzel v življenjskem standardu med regijami in ljudmi ter spodbujati ekonomsko in socialno kohezijo v Evropi.

Na plenarnem zasedanju odbora za ESF 18. junija 2003 v Bruslju smo sodelovali tudi predstavniki vlade, sindikatov in delodajalcev iz Slovenije. Slovenci bomo šele z vstopom v EU postali upravičeni do denarja iz strukturnih skladov. Vendar že sedaj konstruktivno sodelujemo na sestankih evropskih odborov. Dokumenti, ki se sedaj sprejemajo za podporo odločitvam pri razdelitvi denarja iz strukturnih skladov, bodo, ko bomo postali polnopravni člani EU, veljali tudi za nas.

Jure Snoj,
svetovalac ZSSS za ekonomsko področje

Dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbence?

Ta torek so se nadaljevala pogajanja o vladnem predlogu, da bi se sindikati negospodarstva odrekli že dogovorjenemu avgustovskemu povečanju plač v zameno za premijo dodatnega pokojninskega zavarovanja.

V nasprotju z vlado, ki je na osebne pokojninske

račune zaposlenih pripravljena nakazati po 5600 tolarjev, zahtevajo sindikati 7900 tolarjev. Denar naj bi bil nakazan že v septembru.

Za zaposlene, ki jim do upokojitve manjka manj kot deset let delovne dobe, naj bi se denar zbiral na posebnih računih in obrestoval. Denar naj bi imeli možnost dvigniti takoj po upokojitvi.

Sindikalna pogajalska skupina želi uveljaviti tudi stališče, da naj bi se pri usklajevanju plač z rastjo življenjskih stroškov upoštevalo 85 odstotkov pričakovane inflacije v Sloveniji, deset odstotkov evropske inflacije in pet odstotkov rasti tečaja evra v primerjavi s tolarjem.

O dodatnem prostovoljnem pokojninskem zavarovanju želijo sindikati podpisati poseben aneks. Njegovo vsebino naj bi vlada prenesla še v poseben zakon o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence, ki bi ga sprejel državni zbor.

Ker so razlike med vladnim in sindikalnim predlogom dokaj velike, je rezultat pogajanj težko napovedati.

F. K.



Da bi besede ...

Skladno z interesi delodajalcev bi moral biti cilj zakona o kolektivnih pogodbah popravke določenih rešitev zakona o delovnih razmerjih, ker povzročajo neelastičnost trga delovne sile in zmanjšujejo konkurenčnost gospodarstva.

(Miro Sotlar, podpredsednik GZS, v izjavi za javnost 18. junija 2003)

Veto na stanovanjski zakon

Državni svet je ta torek obravnaval predlog veta na stanovanjski zakon. Vložil ga je Dušan Semolič, vodja interesne skupine delojemalcev. Zakon, ki ga je državni zbor sprejel na junijskem zasedanju, je krivičen do najemnikov, saj ukinja neprofitne

najemnine in socialna stanovanja. Z vetom želi predlagatelj zaščititi zlasti najemnike, ki ne bi bili več varni v stanovanjih.

Stanovanjski zakon ljudem ne omogoča, da bi prišli do cenovno sprejemljivih najemnih stanovanj.

Namesto, da bi bila stanovanjska zakonodaja socialno obarvana, sledi le interesom kapitala in lastnine, meni Semolič.

O izidu glasovanja o predlogu veta bomo poročali v prihodnji številki.

Gora je gora ...

Ko smo se v soboto zjutraj zbirali pri Koči na Naravskih ledinah, je bil vidno vznemirjen le Lojz Raško, organizator pohoda na Uršljo goro. Po Lojzovih podatkih nas je bilo 44. Največje ekipe so prišle iz Celja, Dolenjske in Bele krajine (ti so imeli najdlje in so zato zamujali) in Velenja. Številčni so bili tudi domačini, iz Domžal pa je prišla le Justa.

Hojo navzgor smo brez problemov zmogli vsi, le minut smo porabili eni več drugi manj.

Na vrhu med kočjo in najvišje ležečo slovensko katedralo se je megla menjavala s soncem in pravega razgleda ni bilo. Postregli smo iz nahrbtnika in tudi pri tem so izstopali pohodniki z naše jugovzhodne meje.

Po vrnitvi sta nas na Naravskih ledinah pričakala Milan Kotnik, koroški kantavtor, in Karel Pečko, akademski slikar, poznan po motivih gore, ki smo jo zmogli. Pozdravila sta nas vsak na svoj način. Milan je zapel lbržnika in še več svojih uspešnic. Profesor pa je govoril o tem, zakaj ima naša gora dve imeni (poleg Uršlje še Plešivec). O njegovi in naši gori je z erotičnim zanosom dejal, da je gora gora zato, ker se drži doline, in se le iz nje tudi vidi.

Razšli smo se kar hitro. Lojz se nam je zahvalil za



Pred vzponom na Uršljo je bila ekipa zelo nasmejana.



Ko je Milan Kamnik pel, ga je Karel Pečko naslikal (vmes Lojz Raško).

množičen odziv in obljubil, da bo prihodnje leto organiziral pohod na novo goro (omenjeni sta bili Raduha in Ojstrica). Zahvalil se je tudi sindikatom podjetij, ki so mu priskočili na pomoč in pomagali nabaviti spominske nahrbtnike. Številni udeleženci so si popoldne ogledali še Ivarčko jezero in Prežihovino.

Podpisani se v imenu udeležencev Lojzu zahvaljuje za uspešen pohod in obljublja, da bomo prihodnje leto prišli v še večjem številu.

F. K.

Družabne igre članov sindikata KNG Podravja

Območni odbor sindikata kemične, nekovinske in gumarske industrije (KNG) za Podravje je prejšnji teden ob ribniku v Radvanju pod Pohorjem pripravil družabne igre. Na njih je sodelovalo je 199 tekmovalcev iz domala vseh večjih kemijskih tovarn, z njimi je bilo tudi veliko navijačev. Največ moških je nastopilo v ribolovu, teku v



vrečah in v pikadu. Med ženskami pa je bila največ zanimanja za pikado in skoke z mesta. Ženske so dokazale, da ne znajo nič manj dobro skakati in zadeti kot moški, moški pa so bili veliko bolj spretni pri lovljenju rib.

Po tekmovanjih sta predsednica in sekretar območnega odbora KNG Majda Celcer in Dušan Detiček najboljšim podelila priznanja in pokale, prispevala jih je steklarna Luminos iz Slovenske Bistrice.

T. K.

rezultati

RIBOLOV, ženske: 1. Lizika Stopar, Prosan Ruše, 2. Dragica Graber, Henkel Slovenija, 3. Ivanka Dobrijevič, Henkel Slovenija; **moški:** 1. Damjan Jurič, Messer Ruše, 2. Matjaž Doberšek, Pinus Rače, 3. Alfred Skragulj, Swaty; **TEK V VREČAH, ženske:** 1. Danica Brusar, Pinus Rače, 2. Nežka Obrulj, Ecolab, 3. Marta Žigart, Steklarna Luminos; **moški:** 1. Robert Štern, Steklarna Luminos, 2. Danijel Baštašič, Messer Ruše, 3. Drago Kokol, Henkel Slovenija;

SKOK Z MESTA, ženske: 1. Marjeta Januš, Ecolab, 2. Danica Brusar, Pinus Rače, 3. Mateja Rab, Prosan Ruše; **moški:** 1. Robert Štern, Steklarna Luminos, 2. Jože Kočnik, Steklarna Luminos, 3. Dominik Šumer, Kristal; **PIKADO, ženske:** 1. Nežka Obrulj, Ecolab, 2. Marjana Kovačević, Steklarna Luminos, 3. Darja Poljžer, Henkel Slovenija; **moški:** 1. Aleksander Jamšek, Henkel Slovenija, 2. Milan Javnik, Kristal, 3. Drago Kokol, Henkel Slovenija.

12. srečanje Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije

Prijetno druženje pred sezono

Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije (SGiT) je sredi prejšnjega tedna na Snežnem stadionu v Mariboru pripravil 12. srečanje. Vabilu se je odzvalo več kot 350 gostinskih in turističnih delavcev iz vse Slovenije. V vročem junijskem dopoldnevu so jih pod obronki prijetno hladnih pohorskih gozdov pozdravili organizatorji. Nato so se ekipe podjetij pomerile v nogometu, pikado in vlečenju vrvi. Za številne navijače je bilo najbolj zanimivo tekmovalje v malem nogometu. Veliko zanimanja je bilo za ogled mestnega središča in njegovih znamenitosti.

Popoldne so se udeleženci srečanja zbrali na Snežnem stadionu, kjer so razglasili rezultate tekmovalj in najboljšim podelili nagrade in pokale. Zbranim sta spregovorila predsednik SGiT Iztok Bratož in izvršna sekretarka ZSSS Metka Roksandić. Bratož je med drugim menil, da turistično gospodarstvo dosega čedalje bolj ugodne rezultate, zato bi bil že čas, da se temeljito izboljša tudi položaj delavcev, za kar si prizadeva SGiT. Po razglasitvi rezultatov so se udeleženci zadržali na družabnem srečanju. Prizadevni organizatorji so pripravili tudi srečelov, ki je številne udeležence spravil v dobro voljo, saj je bolj ali manj šaljivo nagrado zadela vsaka srečka.

Organizatorji so pripravili tudi okroglo mizo o izkušnjah v zvezi s skladi dela v Podravju, vendar zanjo ni bilo dovolj zanimanja.

T. K.



Tekmovalci v malem nogometu so kljub junijski pripeki pokazali veliko spretnosti.



V malem nogometu so slavile Terme Maribor.



Ekipe Hita iz Nove Gorice se je zelo veselila osvojenega pokala v moškem pikado.

rezultati

PIKADO, moški: 1. Hit, Nova Gorica, 2. Krka Zdravilišča, Novo mesto, 3. Hotel Radin, Radenci; **ženske:** 1. Krka Zdravilišča, Novo mesto, 2. Terme Maribor, 3. Zvezda Diana, Murska Sobota;
NOGOMET: 1. Terme Maribor, 2. Radenska I. - Jeruzalem, 3. Gost, Velenje;
VLEČENJE VRVI: 1. Gost, Velenje, 2. Radenska Zdravilišča, Radenci 3. Terme, Maribor.

SINDIKALNA LISTA

junij 2003	Gospodarske dejavnosti (temelj je SKP za gospodarstvo)	Javni sektor* (nekdanje negospodarstvo)
PRVI DEL	SIT	SIT
1. DNEVNICE		
– cela dnevnic (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.511,00
– polovična dnevnic (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.254,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.570,00
2. KILOMETRINA		
(od 27. 5. 2003)	55,56	55,56
(od 10. 6. 2003)	56,04	56,04
(od 24. 6. 2003)	55,95	55,95
3. LOČENO ŽIVLJENJE		
	100.102,00	65.845,00
4. PRENOČIŠČE – Povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec		
5. REGRES ZA PREHRANO (od 1. 1. 2003)		
– po SKPGD (na delovni dan)	698,00	698,00
DRUGI DEL		
1. JUBILEJNE NAGRADE		
po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	68.964,00	55.354,00
– za 20 let	103.446,00	83.031,00
– za 30 let	137.928,00	110.708,00
2. ODPRAVNINA OB UPOKOJITVI		
	508.082,00	741.240,00
	oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje	oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje
3. SOLIDARNOSTNE POMOČI		
po SKPD		
– ob smrti delavca	150.154,00	110.708,00
– ob smrti v ožji družini	75.077,00	/
4. MINIMALNA PLAČA (od 1. 12. 2002)		
	103.643,00	103.643,00
5. ZAJAMČENA PLAČA (od 1. 12. 2002)		
	50.559,00	50.559,00
6. REGRES ZA LETNI DOPUST		
– minimalni regres za leto 2003	132.170,00	132.170,00
– največji regres za leto 2003	169.054,00	70 % povprečne slovenske plače

*1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade, regres za letni dopust in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

3. Regres za letni dopust v negospodarstvu je določen z Aneksom, Uradni list RS št. 99/01.

4. Izhodiščna plača za I. tarifni razred v Splošni kolektivni pogodbi za negospodarstvo za januar 2003 znaša 52.473 SIT na mesec.

5. Osnova za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja od 1. januarja 2003 znaša na mesec bruto 173.374 in neto 110.708 SIT (podatek za nekdanje gospodarstvo).

Strokovna služba ZSSS

informacijski kotiček

Povprečna mesečna bruto plača (nominalno)			
april 2003	povprečje jan.-april 2003	april 2003/marec 2003	april 2003/april 2002
246.928 SIT	244.805 SIT	101,3	107,9

Povprečna mesečna bruto plača (realno)	
april 2003/marec 2003	april 2003/april 2002
100,8	102,5

Povprečna mesečna neto plača (nominalno)			
april 2003	povprečje jan.-april 2003	april 2003/marec 2003	april 2003/april 2002
154.810 SIT	154.474 SIT	100,8	108

k r i ž a n k a



AVTOR: RUDI MURN	KONICA	ZAPOR. JEČA (ZASTAR.)	ČRESLO- VINA	OBREŽJE
NEMŠKI KEMIK, NOBELO- VEC HAHN				
GARJE				
JEZERO V ETIOPIJI CENT				

KONCERT VEČNO ZELENIH MELODIJ IZ 50. IN 60. LET PR. STOL. – POJE AMERIŠKI PEVEC PAT ?	LAJČOVIĆ DUŠAN RASTLINO- SLOVEC		REKA V SREDNJI ITALIJI (IZ ČRK: RENA)	EDMOND DANTES	ARSA – srbsko moško ime	RIBIŠKA PRIPRAVA	KAZANJE NA PODOB- NOST STVARI	JOSIP STRITAR PESNIŠKA ZBIRKA		AFRIŠKI VELETOK HRVAŠKI "PETROL"		
RAZKOŠNO POSLOPJE					OŠEBNA SLUŽAB- NICA PLEMKI- NJE							
DEJANJE ORGANA VIDA					ZVEZNA DRŽ. ZDA Z GAV. M. PHOENIX						ZAPOR	TELOVAD- NI PREMET PROSTO
ZVEZDA V OZVEZDU ORLA				DRŽ. Z GLAVNIM MESTOM HAVANA	KIRURŠKA STRGALKA SRBSKO M. IME					ANTON SOVRE EP		
MESTO NA CIPRU						ČAS BREZ VOJNE			GRŠKA CRKA	DOBA SOŠEDNJI CRKI		
ITAL. TISKOVNA AGENCI- JA				UROŠ RUKELJ ANDREJ KURENT		VZOR, SVARILO TONE BOLE						
OGOREK			ZANČIL- NOST ABSTRAKT- NEGA									
LUKA V IZRAELU			GLAVNO MUSLI- MANŠKO SVETIŠČE V MEKI					OCVIRK ANTON		100		

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na kupon, ga izrežite in na dopisnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97.

Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svojega točnega naslova in davčne številke. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do ponedeljka 7. julija 2003.

Pravilna rešitev gesel iz 22. številke Delavske enotnosti: VODORAVNO: miš, svišč, Dante, Vrata, hiat, AD, redar, SR, izločitev, gost, kajman, detomor, ara, ski, Nela, sto, roža, Alatri, strd, Oken, sod, odgovor, Sava, Oka, ravnota; GESLA: svišč, Vrata - Aljažev dom

Nagrado prejme: Majda Hödl, Maistrova ulica 32, 2000 Maribor

KUPON

GESLA:

DE 24

h u m o r e s k a

Piše: Tomaž Kšela

Iz dnevnika delavca Jožeta - BOJ PROTI KORUPCIJI

"Strašno!" je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi vzklilnil rezkar Vili. "Ne boste verjeli, kaj se mi je včeraj zgodilo v upravni enoti."
"Kaaaj!" smo povprašali vsi v en glas.
"Neka uradnica je za izdajo odločbe o legalizaciji na črno postavljene garaže od mene zahtevala podkupnino! Od mene je terjala, naj ji stisnem pod roko nič več in nič manj kot 500 evrov, češ da bo imela s pisanjem odločbe toliko dela, da bo morala delati še v svojem prostem času."
"Jaz bi jo takoj prijavil!" je odločno dejal strugar Lojze.
"Saj sem jo jaz tudi, vendar ni nič pomagalo!" je izdaval Vili.
"Kako da ne?" je presenečeno povprašal mizar Tone.
"Prijavil sem jo njenemu šefu, vendar se s primerom ni imel časa ukvarjati, češ da mora po navodilu ministrstva za notranje zadeve pripraviti strategijo boja proti korupciji, in me je poslal k načelniku oddelka," je pojasnil Vili.

"No, kaj pa je ukrenil načelnik?"
"Nič," je dejal Vili. "Do načelnika sploh nisem mogel priti, ker je bil na dvodnevem seminarju o zatiranju korupcije in sorodnih pojavov v Portorožu!"
"No, potem pa si zagotovo stopil na policijo?" je bolj dejal kot vprašal Tone. "Kaj so ukrenili oni?"
"Nič določene! Vse so zapisali in mi pojasnili, da trenutno ne morejo nič ukreniti, ker so vsi kriminalisti na 32-urnem tečaju o boju proti korupciji," je pojasnil Vili. "Napotili so me na vladni urad za boj proti korupciji."
"In kaj so storili tam?"
"Nič!" je dejal Vili. "Pojasnili so mi, da nimajo konkretnih pooblastil za ukrepanje, vendar se proti korupciji borijo na sistemski ravni. Zato bodo moj primer kot dragocen primer in dragoceno izkušnjo vključili v širšo

analizo koruptivnosti v slovenski družbi v obdobju od leta 2001 do 2006."
"Zagotovo si nato stopil na tožilstvo, ali ne?" je povprašala Sonja iz računovodstva.
"Seveda," je dejal Vili.
"In kaj je storila državna tožilka?" je zanimalo Sonjo.
"Ravnokar je pisala poročilo o primeru Petek za državnozborsko preiskovalno komisijo, zato zame sploh ni imela časa."
"Vili, stvar je zelo preprosta," je dejala kuharica Špela. "Pojdi v bife pri Ančki in poišči samozvanega izterjevalca Huberta. Za 30 evrov bo tvoji uradnici pognal tak strah v kosti, da ti bo odločbo za legalizacijo garaže prinesla na dom. Očitno je to v naši nepravni državi edina učinkovita obramba državljanov pred korupcijo."



Dogovor o povečanju dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času

Na pobudo združenja za trgovino pri Gospodarski zbornici Slovenije in sekcije za trgovino pri združenju delodajalcev Slovenije je bil 18. junija peti krog pogajanj. Po pogajanjih sta obe strani sprejeli kompromisni predlog za povečanje dodatkov. Dodatki naj bi se 1. julija povečali na 65 odstotkov, 1. januarja 2004 pa na 75 odstotkov. Po objavi poslovnih rezultatov za leto 2003 se bosta obe strani pogajali še o možnosti povečanja dodatkov na 90 odstotkov. Predlog o tem bo

pripravljen najkasneje do 1. julija 2004. **Kompromis smo dosegli zlasti zaradi tega, ker delodajalska stran povečanja dodatkov ni več pogojevala z umikom naše referendumske pobude za omejitev obratovalnega časa ob nedeljah.**

Ta premik v pogajanjih je po naši oceni rezultat naših aktivnosti pri zbiranju 40.000 podpisov za razpis zakonodajnega referenduma.

To pomeni, da moramo v naslednjih dneh še

pospešiti aktivnosti pri zbiranju podpisov. Če jih do roka zberemo zadostno število, bo to okrepilo našo pogajalsko pozicijo na vseh področjih, tako pri urejanju obratovalnega časa ob nedeljah kot tudi za nadaljnji pritisk na dvig izhodiščnih plač in drugih dodatkov, ki izhajajo iz kolektivne pogodbe.

O dogovoru pogajalskih skupin bo republiški odbor SDTS odločal prihodnji teden.

Ladislav Kaluža, sekretar

Tudi trgovke naj bodo v nedeljo s svojimi otroki!

Podpisovanje izjav podpore omejitvam nedeljskega obratovanja trgovin je v polnem zamahu. To dokazujeta tudi naši fotografiji iz Celja in Ljubljane. Kot nam je povedal Ladislav Kaluža, so v območjih,

kjer so stojnice postavili že prvi teden, načrte že izpolnili. Druge jih bodo v naslednjem tednu, saj bodo vse stojnice obratovalne do 4. julija. Časa, da izrazite solidarnost s trgovkami, med

katerimi je veliko mladih mater, je torej še dovolj. Omogočite jim, da nedelje preživijo s svojimi otroki!



Na stojnici pred upravno enoto v Ljubljani je večinoma tudi Sandi Bartol, bivši sekretar SDTS. Bil je med prvimi, ki so si prizadevali za omejitve nedeljskega dela, in še sedaj je prepričan, da bo pri tem uspešen.



Celje je po tradiciji med najbolj trgovskimi mesti. Vendar tudi starejši ne pomnijo, da bi v trgovine hodili ob nedeljah. Tudi zato jih veliko podpiše izjavo podpore razpisu referenduma.